

РЕШЕНИЕ

№ 1340

гр. Бургас, 19.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, IV ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на дванадесети декември през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Недялка П. Пенева

Членове: Даниела Д. Михова

Радостина П. Петкова

при участието на секретаря Ваня Ст. Димитрова
като разгледа докладваното от Даниела Д. Михова Въззивно гражданско дело
№ 20222100501930 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258 и сл.от ГПК и е образувано по въззивната жалба на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР, срещу Решение № 2298/20.10.2022 г. по гр.д.3032/2022 г. по описа на Бургаски районен съд, с което въззивникът е осъден да заплати на И. Д. Я., сумата 738,17 лв, представляваща дължимо и неизплатено допълнително възнаграждение за извънреден труд от общо 88,08 часа, получени след преизчисляване с коефициент 1.143 на положения от него за периода от 01.07.2019 г. до 10.07.2020 г. нощен труд, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба на 16.05.2022 г. до окончателното ѝ плащане; сумата 163,75 лв, представляваща лихва за забава, начислена върху отделните вземания, дължима за периода от падежа на всяко вземане до завеждане на иска, както и сумата 400 лв, представляваща разноски, направени по водене на делото, а по сметка на Бургаски районен съд, разноски в размер от 200 лв, представляваща възнаграждение за вещо лице.

Твърди се, че решението на БРС е неправилно поради нарушение на материалния закон и необосновано. Твърди се, че неправилно е уважена претенцията на ищеца, положеният от него нощен труд да бъде преизчислен по правилата на КТ и Наредбата за структурата по организацията на работната заплата, съгласно които нощният труд се преизчислява по коефициент 1,143. Извършва се анализ на специалните норми на ЗМВР и подзаконовите нормативни актове, които въззивникът намира за приложими. Твърди се, че положеният от ищеца нощен труд своевременно е отчетен и заплатен, като заплащането е извършено съгласно действащите специални нормативни актове.

Твърди се, че в случая не е налице празнота в нормативната уредба, за да се обоснове препращане по аналогия към Наредбата за структурата и организацията на

работната заплата, тъй като е налице специална законова регламентация, която предвижда друг ред за отчитане и заплащане на нощния труд, положен от държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР и не следва да се извършва приравняване с коефициент от 1,143. Според въззивника, общото трудово законодателство е неприложимо спрямо служебните правоотношения на държавните служители в системата на МВР и правоотношенията се уреждат изцяло според специалните нормативни актове.

Претендира се отмяна на обжалваното решение и постановяване на решение, с което искът се отхвърля.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК въззиваемият И. Д. Я., чрез процесуалния си представител адв.Златина Билянова, представя писмен отговор, с който оспорва въззивната жалба като неоснователна. Излагат се съображения, че приложимо по отношение на претенцията за присъждане на възнаграждение за положен от въззиваемия извънреден труд е трудовото законодателство.

Въззивната жалба е подадена в законовия срок, от легитимирано лице, поради което съдът я намира за допустима.

При извършената служебна проверка по реда на чл.269 ГПК, Бургаският окръжен съд констатира, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

Понаведените оплаквания за неправилност на решението, по които въззивният съд дължи произнасяне, съдът намира следното:

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, намира че първоинстанционният съд е установил релевантните за спора факти и обстоятелства, досежно заеманата от ищеца длъжност „Водач на специализиран автомобил-той и пожарник“ към РД на ПБЗН Бургас при ГД ПБЗН при МВР, в изпълнение на която е полагал труд на 24-часови смени по график, включително и през нощта - за времето от 22,00 ч. до 06,00 ч. Съдът е установил, че при отчитане на положения в периода 01.07.2019 г. - 10.07.2020 г. труд, не е извършено преизчисляването му с коефициент 1.143, с оглед приравняване на този труд към дневен. Поради това и с помощта на съдебно - икономическа експертиза е установил положените от ищеца часове нощен труд, преизчислил ги е с коефициент 1.143 и е намерил, че това е довело до разлика между заплатеното и дължимо възнаграждение за извънреден труд. Поради това и на основание чл.272 ГПК, въззивната инстанция споделя мотивите на първоинстанционния съд и препраща към тях.

Следва да се добави, че нормите на чл.176 и чл.178 от Закона за Министерство на вътрешните работи (ЗМВР) определят елементите на месечно възнаграждение на държавните служители на МВР - основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, в т.ч. и за извънреден труд. Нормата на чл.187 ЗМВР определя продължителността на работното време на държавните служители в МВР подневно и на 8, 12 или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 06,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период - за служителите, работещи на смени, чрез заплащане с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Съгласно чл.31, ал.2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г., при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, т.е. часовете положен нощен труд се преизчисляват с коефициент 1,143. В Наредба №8121з-592/25.05.2015 г. и последващите наредби липсва такова изрично правило.

Съгласно чл.67, ал.3 от Закона за държавния служител, минималните и

максималните размери на основните заплати по нива и степени, размерите на допълнителните възнаграждения по ал.7, т.1-5, както и редът за получаването им се определят с наредба на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство.

Нормите на чл.143, ал.1 и чл.142, ал.2 КТ дефинират понятието извънреден труд и правото на работодателят да установява сумирано изчисляване на работното време - седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца. В чл.9б (нов - ДВ, бр. 41 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2018 г.) от Наредбата за работното време, почивките и отпуските (НРВПО) се регламентира определяне на норма при сумирано изчисляване на работното време по чл.142, ал.2 от КТ. Съгласно чл.9а, ал.4 (нов - ДВ, бр. 41 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) от НРВПО когато се полага нощен труд, сборът от работните часове по графика на работника или служителя се изчислява след превръщане на нощните часове в дневни за смените с 4 и повече от 4 часа нощен труд с коефициента по чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. В чл. 9, ал. 5 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж (НТКТС) се определя пресмятането на трудовия стаж при сумирано работно време - с превръщане на нощните часове в дневни за смените с повече от 4 нощни часа.

Въз основа на тези разпоредби, при логическо и сравнителноправно тълкуване на закона, съдът намира, че волята на законодателя е да признае нощните часове, преизчислените в дневни с коефициент 1,143, както за целите на изчисляване на отработените дни и пресмятане на трудовия стаж, така и за отчитането на извънредния труд, което е намерило израз в новата редакция на чл.9г (изм. ДВ, бр. 58 от 13.07.2018 г.) от НРВПО.

Според съда, в нормите на ЗМВР и подзаконовите актове, посочени по-горе, е налице празнота, която следва да се преодолее съобразно чл.67, ал.3 ЗДС, чрез субсидиарното приложение на чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ), според която, при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време -1,143 получен като частно при деление на нормалната продължителност на дневното (8 часа) и нощното (7 часа) работно време. Възприемането на обратното становище би поставило държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците и служителите, чиито правоотношения се регулират от Кодекса на труда и подзаконовите нормативни актове.

Също за пълнота следна да се посочи, че изложените по-горе съображения, изразени от настоящия съдебен състав многократно по повод дела по същия казус, не се променят от приетото в Решение по дело №С-262/20 на Съда на Европейския съюз.

В Решението на СЕС е прието, че чл.8 и чл.12, буква а/ от Директива 2003/88ЕО не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работници в публичния сектор е по-кратка от нормалната продължителност на труда през деня. Във всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволят да се компенсира особената тежест на нощния труд.

В исковия период и до 2020 г., в българското законодателство не съществува норма, определяща нормалната продължителност на нощния труд на държавните служители в системата на МВР. Предвиденото заплащане на нощния труд от 0,25 лв за всеки отработен час и ободряващи напитки, според настоящата инстанция не са такива компенсаторни механизми, каквито сочи СЕС, с тях не може да компенсира особената тежест на нощния труд.

Освен казаното, посочената ставка е определена и в чл.8 от НСОПЗ, следователно работниците по трудово правоотношение също получават допълнително възнаграждение в този размер за всеки отработен час нощен труд. Това налага извод, че в това отношение е налице равно третиране между държавните служители в МВР и работещите по трудово правоотношение. Остава различното третиране на двете категории лица по отношение на преобразуването на нощните часове в дневни. Следователно допълнителното заплащане от 0,25 лв. на час не съставлява компенсаторен механизъм за служители в МВР по начин, различен от прилагания за работещите по трудово правоотношение. Останалите придобивки - ранно пенсиониране, безплатна храна, униформено облекло, обезщетения при прекратяване на служебното правоотношение в по-голям размер и др. съдът не счита като такива, компенсиращи конкретно тежестта на полагания нощен труд. Налага се извод за липсата на такъв механизъм за гарантиране на защитата на здравето и безопасността на служителите в МВР, с оглед по-голяма продължителност на нощния труд.

По отношение на приетото от СЕС, че чл.20 и чл.31 от ХОПЕС допускат определената в законодателството на държава -членка нормалната продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. полицаи и пожарникари, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна с тази цел, следва отново да се има предвид, че до 2020 г. няма определена нормална продължителност на нощния труд за служителите на МВР; такава е определена по-късно.

Специфичният характер на работа на служителите в МВР, свързана със защита правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред, не може да обоснове различното им третиране не могат да бъдат възприети като обективен и разумен критерий, свързан с допустима от закона цел за неприлагане на преобразуването на часовете положен нощен труд в дневен. Това е така, тъй като посочените по-горе придобивки са свързани именно със специфичния характер на длъжността. Показателно е, че до м.август 2016г. наредбите на министъра на МВР са предвиждали такова преобразуване и отпадането му след този момент не е обосновано с никаква допустима от закона цел. Но дори да се приеме, че такава е налице, както бе посочено по-горе в полза на служителите в МВР не са предвидени мерки за защита за компенсиране на особената тежест на положения нощен труд. Поради това дадените с решението на СЕС отговори не променят становището на настоящия състав.

По изложените съображения съдът намира иска за основателен.

Поради съвпадането на изводите на двете инстанции, решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено при споделяне на мотивите на първоинстанционния съд, към които настоящият състав препраща на основание чл.272 ГПК.

Предвид постановения резултат, в полза на въззиваемия следва да се присъдят направените във въззивното производство съдебно - деловодни разноски, в размер на 400 лв за заплатено адвокатско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2298/20.10.2022 г. по гр.д.3032/2022 г. по описа на Бургаски районен съд

ОСЪЖДА Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ на МВР, да заплати на И. Д. Я. ЕГН *****, сумата от 400 лв /четиристотин лева/ -

съдебно - деловодни разноси за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____